



# معدن



## مقدمه

۲- در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور، معادن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معادن به صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار می‌گیرند.

۳- در این فصل برای طبقه‌بندی فعالیت‌های بخش معدن از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (ISIC)، ویرایش چهارم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

### تعاریف و مفاهیم

**معدن:** به محدوده‌ای اطلاق می‌شود که شامل ذخیره معدنی است

**کانه‌آرایی:** تمامی عملیات فیزیکی، شیمیایی یا فیزیکی-شیمیایی است که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه یا برای تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌شود.

**معدن در حال بهره‌برداری:** معدنی که در آن مجموعه‌ای از عملیات، به منظور استخراج، کانه‌آرایی و به دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌شود.

**مدیریت خصوصی:** مدیریتی است که توسط افراد یا مؤسسات خصوصی اعمال می‌شود.

**مدیریت عمومی:** مدیریتی است که توسط وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر مؤسسات بخش عمومی اعمال می‌شود.

**شاغلان:** تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام وقت یا پاره‌وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به دو گروه شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی) تفکیک می‌شوند.

**شاغلان ماهر خط تولید:** کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنیسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

آمارگیری از فعالیت‌های مربوط به معادن کشور و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت وقت آغاز شد. این آمارها، هر سال همزمان با انتشار «آمار فعالیت‌های صنعتی»، در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می‌رسید ولی از سال ۱۳۳۹، آمارهای مربوط در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان «آمار فعالیت‌های معنی ایران» منتشر شد. اولین سرشماری از معادن کشور در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد و از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معادن نقاط مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیت‌های معادن جمع‌آوری و منتشر می‌کرد. در سال ۱۳۵۳، دومنین سرشماری از معادن کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرا شد. از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به‌طور سالانه بخشی از معادن کشور را به عنوان معادن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، بهدلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیت‌های اقتصادی چهار خلاً آماری شد. در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معادن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معادن کشور را به مرحله اجرا درآورد. از سال ۱۳۶۷ تا سال ۱۳۹۵ به استثنای سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۴ آمارگیری از معادن کشور به‌طور سالانه انجام شده است.

آمار و اطلاعات مندرج در این فصل، علاوه بر نتایج آمارگیری‌ها و سرشماری‌های مذکور شامل آمار و اطلاعات شرکت‌های تعاونی معدنی ارائه شده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز می‌باشد.

در مورد آمارهای ارائه شده، توضیحات زیر ضروری است:

۱- در آمارگیری از معادن فعال کشور، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاکرس جمع‌آوری نشده است، و به دلیل اهمیت خاص نفت و گاز، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل ۷ (نفت و گاز) به‌طور مجزا ارائه می‌شود.

**شرکت تعاقنی:** رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵ کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

**شرکت تعاقنی معدنی:** نوعی شرکت تعاقنی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معدن فعالیت دارد.

### گزیده اطلاعات

براساس نتایج طرح آمارگیری از معدن فعال کشور در سال ۱۳۹۵ تعداد ۴۹۱۳ معدن در حال بهره‌برداری در کشور وجود داشته است. نتایج بدست آمده نشان می‌دهد، در مجموع ۹۳۴۸۶ نفر در این معدن به کار اشتغال داشته‌اند که تعداد شاغلان نسبت به سال ۱۳۹۴ ۲/۵ درصد افزایش یافته است.

در سال ۱۳۹۵ ارزش تولیدات معدن ۱۶۵۷۳۴۱۰۱ میلیون ریال بوده که در بین فعالیت‌های مختلف معدن سنگ آهن، سنگ مس و سنگ‌های تزئینی به ترتیب با ۷۷۶۰۷۵۳۸، ۴۰۳۵۵۴۳۵ و ۹۸۲۵۸۰۹ میلیون ریال بالاترین ارزش تولیدات سالانه را داشته‌اند.

ارزش افزوده حاصل از فعالیت معدن در حال بهره‌برداری کشور در سال ۱۳۹۵، ۱۳۹۵ میلیون ریال بوده است که معدن سنگ آهن، سنگ مس، و سنگ‌های تزئینی به ترتیب با ۵۳۱۵۱۶۱۹، ۳۲۵۲۴۲۲۶ و ۸۱۲۴۷۳۳ میلیون ریال دارای بالاترین میزان ارزش افزوده بوده‌اند. مجموع ارزش افزوده این معدن حدود ۷۶ درصد از کل ارزش افزوده این بخش را به خود اختصاص داده است.

همچنین در بین استان‌های کشور، سه استان کرمان، یزد، آذربایجان شرقی به ترتیب با ۱۶۴۸۸۸۸۶، ۵۵۳۰۸۲۱۲ و ۱۰۹۷۴۷۳۳ میلیون ریال بالاترین ارزش افزوده معدن در حال بهره‌برداری کشور را دارا بوده‌اند.

در سال ۱۳۹۵، ۲۰۳۶۸۲۰۰ میلیون ریال سرمایه‌گذاری جدید انجام گرفته است که حدود ۷۱ درصد مربوط به ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری، ۱۳ درصد مربوط به ساختمان و تأسیسات، ۲ درصد توسعه و اکتشاف و ۲ درصد راه اختصاصی بوده است.

**شاغلان ساده خط تولید:** کارکنای هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند: کارگران ساده، باربران و بارگیران.

**سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی):** کارکنای هستند که به امور دفتری، اداری، مالی و خدماتی معدن و یا دفتر مرکزی، اشتغال داشته و به طور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارند.

در ارائه آمار شاغلان، توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه از روش «متوسط تعداد شاغلان در سال» استفاده شده است.

**جبان خدمات مزد و حقوق بگیران:** رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

**تولیدات معدنی:** مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت‌ها یا معدن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج می‌شود، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت‌ها یا معدن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیایی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود. ضمناً در یک رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند.

**ارزش تولیدات معدن:** عبارت است از مجموع ارزش مواد معدنی استخراج شده، مواد معدنی فراوری شده در محل معدن و ضایعات قابل فروش مواد معدنی بر اساس قیمت فروش در محل معدن.

**سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای):** رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم «فصل ۵- کشاورزی، جنگلداری و شیلات».

**ارزش افزوده:** ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است.

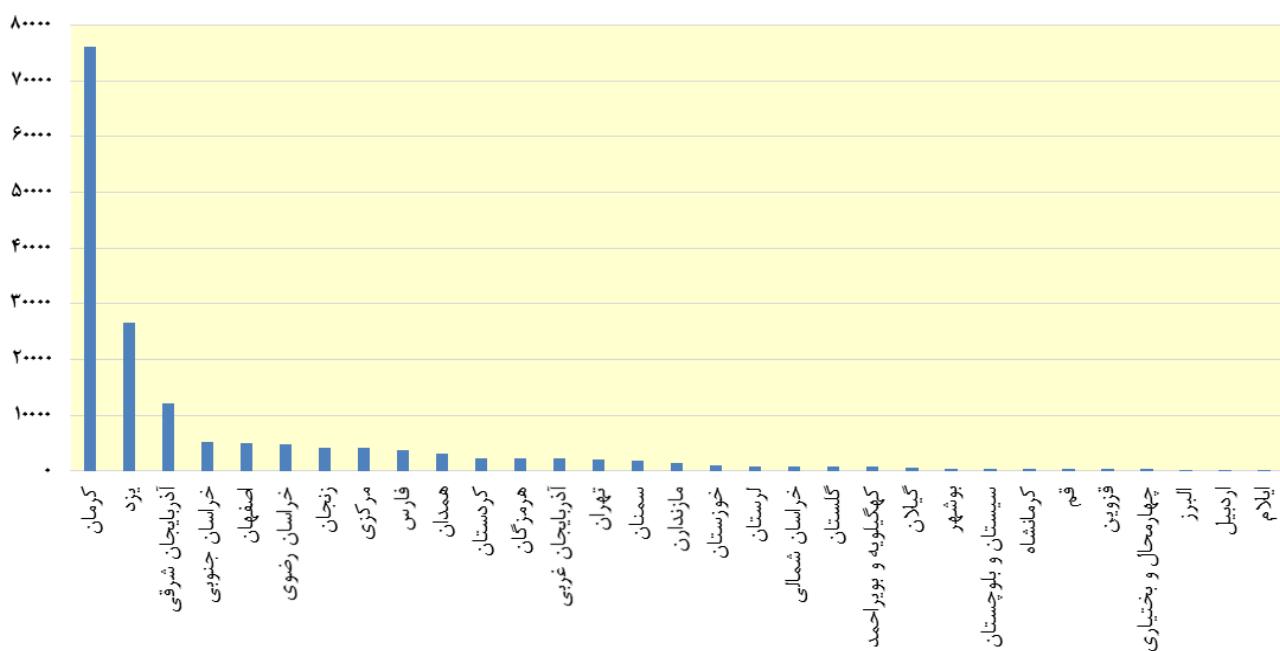
**ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها):** ارزش دریافتی معدن، عبارت از ارزش دریافتی بابت خدمات تولیدی و خدمات غیرتولیدی است.

**ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها):** ارزش پرداختی معدن، عبارت از ارزش پرداختی بابت خدمات است.



## ۱-۶- ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بپردازی بر حسب استان: ۱۳۹۵

میلیارد ریال



مبنا: جدول ۱-۶





(هزار تن)

## ۳-۶- مقدار تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت: ۱۳۹۵

مقدار تولید	فعالیت
۳۵۴۰۳	کل معادن.....
۳۲۵۱	استخراج زغال سنگ خشک .....
۵۷۳۲۹	استخراج سنگ آهن .....
۱۸۸۸	استخراج سرب و روی .....
۱۹۲۶	استخراج سنگ طلا .....
۷۲۳۲	استخراج سنگ مس .....
۳۴۲	استخراج سنگ کرومیت .....
۷۲	استخراج سنگ منگنز .....
۸۶۸	استخراج بوکسیت .....
۲۲	استخراج نیکل، آنتیموان و تیتانیوم .....
۷۳۵۰۴	استخراج شن و ماسه .....
۱۰۷۱۵	استخراج سنگ های تزئینی .....
۲۲۵۵۴	استخراج سنگ لاسه .....
۵۱۵	استخراج سنگ بالاست .....
۱۳۸۵۶۰	استخراج سنگ آهک .....
۱۶۳۷۷	استخراج سنگ گچ .....
۶۱۲۰	استخراج کائولن، خاک نسوز و .....
۶۴۳	استخراج دولومیت .....
۸۴۲	استخراج بنتونیت و گل سرشوی .....
.	استخراج گل سفید .....
۴۵۴	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....
۱۹۷	استخراج سولفات استرونسیم و بر .....
۸۶۵	استخراج سولفات سدیم .....
۱۲۲	استخراج فلورین .....
۱۰۷	استخراج فسفات، پتاس، ید و .....
۲۷۹۶	استخراج نمک .....
۱۶	استخراج قیرحامد طبیعی (بیتومین) .....
۳۷۳۰	استخراج سیلیس .....
۱۸۲۳	استخراج پوکه معدنی .....
۷۷۴	استخراج فلذسپات .....
۱۲۳	استخراج تالک .....
۷۹	استخراج صدف دریابی و میکا .....
۱۰۶	استخراج منیزیت .....
۰/۱۱۹	استخراج سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی .....

مأخذ- مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

(میلیون ریال)

## ۴-۶- ارزش تولیدات مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت: ۱۳۹۵

ارزش تولیدات	فعالیت
۱۶۵۷۳۴۹۰۱	کل معادن.....
۶۱۳۹۲۴۳	استخراج زغال سنگ خشک .....
۷۷۶۰۷۵۳۸	استخراج سنگ آهن .....
۶۳۹۶۴۰۶	استخراج سرب و روی .....
۱۱۸۸۱۳۵	استخراج سنگ طلا .....
۴۰۳۵۵۴۳۵	استخراج سنگ مس .....
۱۵۵۸۰۹۵	استخراج سنگ کرومیت .....
۱۶۲۶۸۳	استخراج سنگ منگنز .....
۷۳۳۷۵۲	استخراج بوکسیت .....
۱۳۸۴۸۷	استخراج نیکل، آنتیموان و تیتانیوم .....
۵۲۴۸۰۳۷	استخراج شن و ماسه .....
۹۸۲۵۸۰۹	استخراج سنگ های تزئینی .....
۱۹۷۴۶۲۴	استخراج سنگ لاشه .....
۱۱۶۱۲۷	استخراج سنگ بالاست .....
۸۳۰۰۵۶۷	استخراج سنگ آهک .....
۱۵۷۲۱۱۲	استخراج سنگ گچ .....
۸۹۳۶۴۶	استخراج کائولن، خاک نسوز و .....
۷۲۲۳۴	استخراج دولومیت .....
۱۲۶۲۱۱	استخراج بنتونیت و گل سرشوی .....
.	استخراج گل سفید .....
۳۵۸۴۴۶	استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....
۶۶۶۷۴	استخراج سولفات استرونیسیم و بر .....
۱۲۰۹۴۰	استخراج سولفات سدیم .....
۳۱۳۵۸۹	استخراج فلورین .....
۸۰۶۲۴۱	استخراج فسفات، پتاس، ید و .....
۴۱۴۹۵۸	استخراج نمک .....
۴۰۴۱۹	استخراج قیرجامد طبیعی (بیتومین) .....
۵۸۷۶۲۰	استخراج سیلیس .....
۲۰۶۰۹۱	استخراج پوکه معدنی .....
۱۳۲۰۸۰	استخراج فلدسپات .....
۳۳۶۰۸	استخراج تالک .....
۳۵۲۲۵	استخراج صدف دریابی و میکا .....
۱۴۰۸۰۰	استخراج منیزیت .....
۶۷۰۶۹	استخراج سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی .....

مأخذ- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

## ۵-۶- ارزش افزوده و ارزش پرداختی ها و دریافتی های معادن در حال بهره برداری بر حسب استان (میلیون ریال)

دریافتی ها (ستاندها)	پرداختی ها (دادهها)	ارزش افزوده	سال و استان
۵۸۷۲۸۴۱	۱۲۵۴۷۹۲	۴۶۱۸۰۵۰	۱۳۸۰
۲۳۰۱۱۰۹۵	۶۳۴۵۰۳۵	۱۶۶۶۰۶۰	۱۳۸۵
۶۶۹۲۷۸۲۵	۱۶۵۰۶۱۵۲	۵۰۴۲۱۶۷۳	۱۳۹۰
۱۰۲۳۸۱۴۰۱	۲۲۲۱۷۹۲۲	۷۹۱۶۳۴۷۹	۱۳۹۱
۱۲۹۳۴۲۶۴۹	۳۵۹۱۰۴۶۶	۹۳۴۳۲۱۸۳	۱۳۹۲
۱۴۲۶۲۱۵۰۶	۴۵۰۳۱۱۲۰	۹۷۵۹۰۳۸۶	۱۳۹۳
۱۲۰۴۰۰۲۰۰	۳۶۳۲۸۷۵۳	۸۴۰۷۱۴۴۷	۱۳۹۴
۱۶۸۶۲۴۱۱۹	۴۵۳۴۱۹۱۱	۱۲۳۲۷۵۹۰۱	۱۳۹۵
۱۲۲۶۱۳۱۶	۱۲۸۶۵۸۲	۱۰۹۷۴۷۳۳	آذربایجان شرقی
۲۲۴۰۰۷۰	۴۷۵۳۲۵	۱۷۶۴۷۴۵	آذربایجان غربی
۲۶۰۷۶۲	۸۳۲۶۷	۱۷۷۴۹۵	اردبیل
۵۲۵۰۶۸۰	۱۸۹۲۸۱۰	۳۳۵۷۸۷۰	اصفهان
۲۸۸۳۹۴	۸۸۸۷۵	۱۹۹۵۲۰	البرز
۲۴۰۳۹۶	۴۳۰۷۴	۱۹۷۳۲۳	ایلام
۵۱۲۹۱۴	۱۶۴۹۶۰	۳۴۷۹۵۴	بوشهر
۲۱۴۰۹۱۹	۶۰۴۲۸۸	۱۵۳۶۶۳۲	تهران
۳۱۰۱۰۸	۹۸۰۳۹	۲۱۲۰۶۹	چهارمحال و بختیاری
۵۴۲۴۰۳۶	۵۰۶۸۴۲	۴۹۱۷۱۹۳	خراسان جنوبی
۵۱۸۵۴۷۱	۱۵۷۴۱۴۲	۳۶۱۱۳۲۹	خراسان رضوی
۷۸۷۲۶۴	۱۲۶۸۰۵	۶۶۰۴۵۹	خراسان شمالی
۱۱۸۵۷۴۴	۳۸۲۹۴۹	۸۰۲۷۹۵	خوزستان
۴۳۶۱۲۷۷۳	۱۱۶۲۴۶۴	۳۱۹۸۸۰۹	زنجان
۱۹۲۶۷۷۸	۳۹۹۶۶۴	۱۵۲۷۱۱۴	سمنان
۵۴۳۲۲۰	۲۱۸۱۰۶	۳۲۵۱۳۴	سیستان و بلوچستان
۳۹۳۲۲۴۲	۷۹۶۹۴۵	۳۱۳۶۳۹۷	فارس
۳۶۱۱۰۵	۱۱۲۸۶۲	۲۴۸۲۴۳	قزوین
۳۷۳۹۶۲	۶۰۱۵۶	۳۱۳۸۰۵	قم
۲۳۵۷۵۲۴	۲۲۸۴۶۵	۲۱۲۹۰۵۹	کردستان
۷۶۵۲۸۶۵۶	۲۱۲۲۰۴۴۴	۵۵۳۰۸۲۱۲	کرمان
۴۲۶۴۱۴	۱۰۴۳۷۸	۳۲۲۰۳۶	کرمانشاه
۷۵۶۵۴۲	۱۶۱۲۵۷	۵۹۵۲۸۶	کهگیلویه و بویراحمد
۷۹۸۲۹۶	۲۸۱۵۷۸	۵۱۶۷۱۸	گلستان
۶۳۳۸۱۲	۱۶۳۲۶۵	۴۷۰۵۴۸	گیلان
۷۹۸۸۷۰	۳۴۵۵۵۴	۴۵۳۳۱۶	لرستان
۱۵۸۹۴۶۶	۵۰۲۳۵۵	۱۰۸۷۱۱۱	مازندران
۴۲۹۱۹۶۷	۷۱۲۵۱۶	۳۵۷۹۴۵۱	مرکزی
۲۴۹۸۸۲۱	۵۰۲۲۸۷	۱۹۹۶۵۳۴	همزگان
۳۲۶۴۸۰۸	۴۴۵۶۷۷	۲۸۱۹۱۳۱	همدان
۲۷۰۹۱۸۶۷	۱۰۶۰۲۹۸۱	۱۶۴۸۸۸۸۶	یزد

مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر، پ).

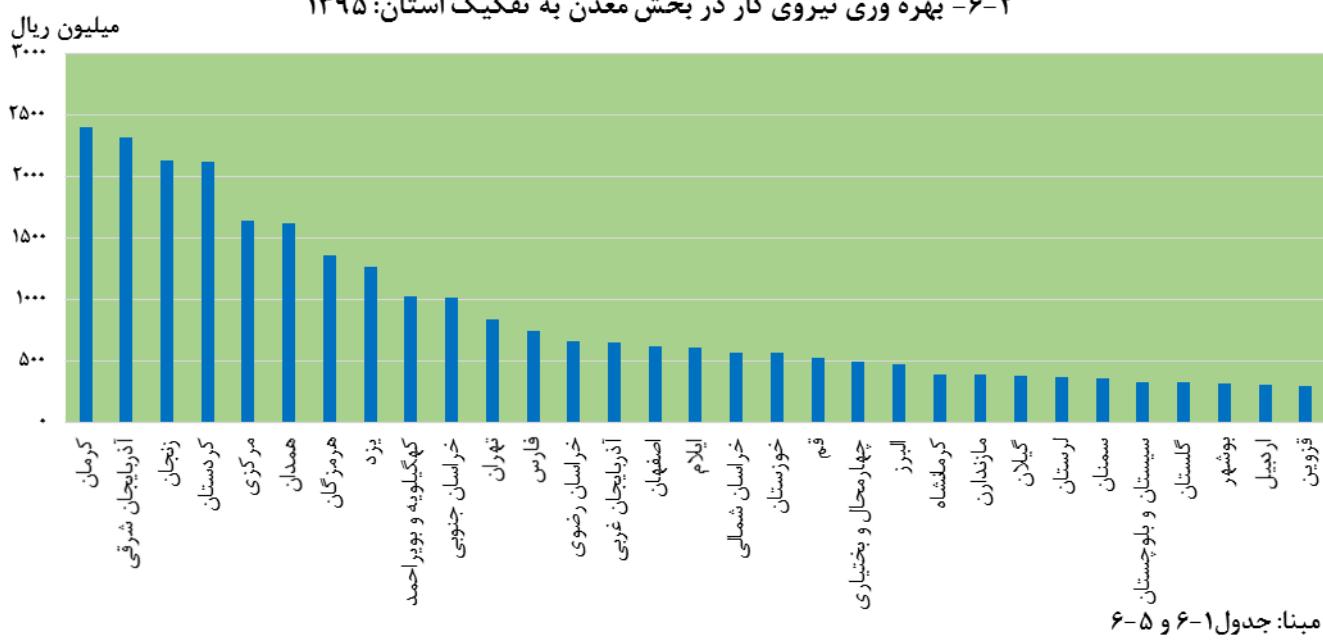
- مرکز آمار ایران. دفتر آمارهای صنعت، معدن و زیر بنایی.

## ۶- ارزش افزوده و ارزش پرداختی‌ها و دریافتی‌های معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت: ۱۳۹۵ (میلیون ریال)

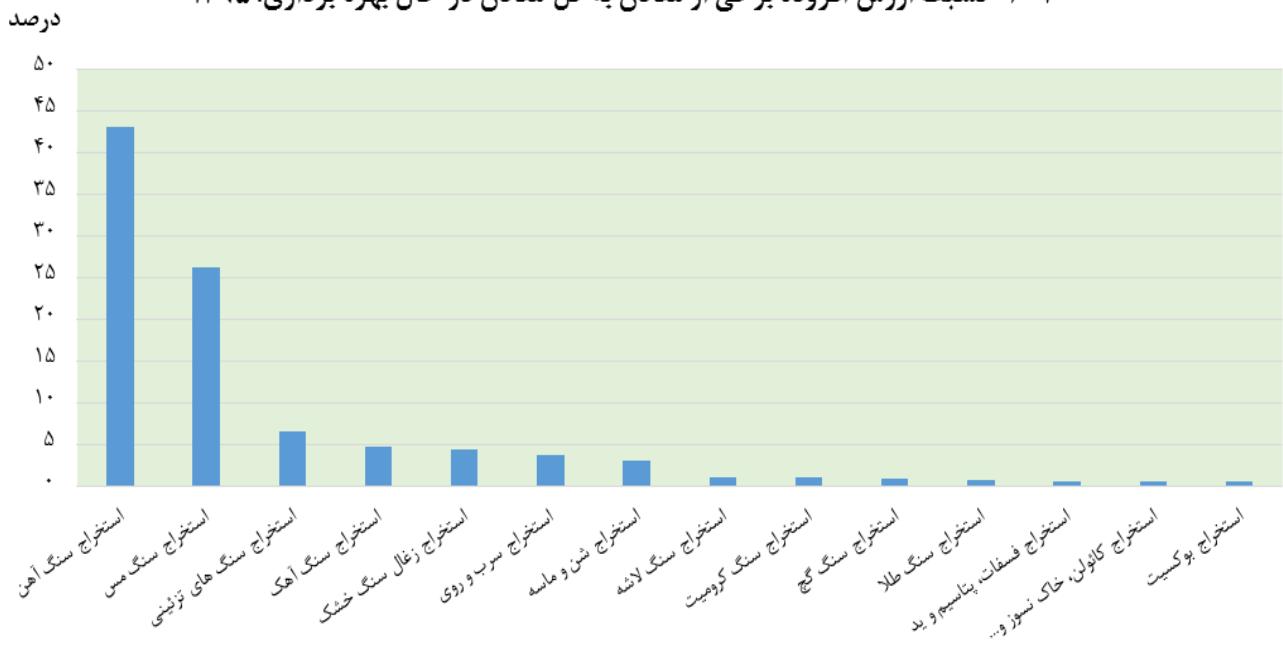
فعالیت	ارزش افزوده	پرداختی‌ها (داده‌ها)	دریافتی‌ها (ستانده‌ها)
کل معادن.....	۱۲۳۲۷۵۹۰۱	۴۵۳۴۱۹۱۱	۱۶۸۶۲۴۱۱۹
استخراج زغال سنگ خشک .....	۵۵۳۰۷۹۷	۷۱۳۴۲۸	۶۲۴۴۲۲۵
استخراج سنگ آهن .....	۵۳۱۵۱۶۱۹	۲۵۱۷۸۶۸۸	۷۸۳۳۰۳۰۶
استخراج سرب و روی .....	۴۵۷۱۰۶۸	۱۹۳۹۹۳۴	۶۵۱۱۰۰۳
استخراج سنگ طلا .....	۸۸۸۳۱۶	۳۱۲۲۵۵	۱۲۰۰۵۷۰
استخراج سنگ مس .....	۳۲۵۲۴۲۲۶	۸۲۷۸۰۳۲	۴۰۸۰۲۲۵۸
استخراج سنگ کرومیت .....	۱۳۹۸۴۲۴	۱۹۹۱۶۵	۱۵۹۷۵۹۹
استخراج سنگ منگنز .....	۱۳۲۳۸۱	۳۰۷۴۴	۱۶۳۱۲۵
استخراج بوکسیت .....	۶۷۹۱۸۴	۵۶۴۷۸	۷۳۵۶۶۲
استخراج نیکل، آنتیموان و تیتانیوم .....	۱۲۲۳۴۸	۱۵۸۰۰	۱۳۹۰۴۸
استخراج شن و ماسه .....	۳۹۳۲۱۵۹	۱۵۹۷۳۴۳	۵۵۲۹۵۰۱
استخراج سنگ های تزئینی .....	۸۱۲۴۷۳۳	۲۰۶۱۲۵۵	۱۰۱۸۵۹۸۷
استخراج سنگ لشه .....	۱۴۵۹۷۳۱	۶۰۴۵۱۷	۲۰۶۴۲۴۸
استخراج سنگ بالاست .....	۹۲۳۸۳	۳۲۲۴۳	۱۲۴۶۲۶
استخراج سنگ آهک .....	۵۸۰۷۵۰۱	۳۰۱۴۶۸۴	۸۸۲۲۱۸۵
استخراج سنگ گچ .....	۱۲۳۳۸۴۲	۳۸۸۵۷۲	۱۶۲۲۴۱۴
استخراج کاٹولن، خاک نسوز و .....	۷۱۴۹۰۴	۲۰۱۴۳۷	۹۱۶۳۴۱
استخراج دولومیت .....	۴۵۸۸۵	۲۷۹۸۳	۷۳۸۶۸
استخراج بنتونیت و گل سروشی .....	۹۵۴۳۹	۳۴۲۷۶	۱۲۹۷۱۶
استخراج گل سفید .....	.	.	.
استخراج باریت، خاک سرخ و زرد .....	۲۸۷۳۶۳	۷۹۹۵۵	۳۶۷۳۱۷
استخراج سولفات استرونیسیم و بر .....	۵۰۸۲۵	۱۷۳۰۸	۶۸۱۳۲
استخراج سولفات سدیم .....	۱۰۳۹۳۴	۱۷۹۸۶	۱۲۱۹۲۱
استخراج فلورین .....	۲۹۷۴۹۰	۲۴۷۵۵	۳۲۲۲۴۵
استخراج فسفات، پتاس، ید و .....	۷۴۶۹۷۰	۸۷۳۹۱	۸۳۴۳۶۱
استخراج نمک .....	۳۲۱۹۹۸	۱۰۳۷۲۷	۴۲۵۷۲۵
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین) .....	۳۲۹۸۹	۸۴۱۲	۴۱۴۰۱
استخراج سیلیس .....	۴۴۹۳۹۴	۱۵۵۲۲۹	۶۰۴۶۲۲
استخراج پوکه معدنی .....	۱۵۰۹۳۳	۷۴۱۴۳	۲۲۵۰۶۵
استخراج فلذسپات .....	۹۲۰۲۷	۴۵۷۷۳	۱۳۷۸۰۰
استخراج تالک .....	۲۰۵۲۲	۱۳۵۸۶	۳۴۱۰۸
استخراج صدف دریابی و میکا .....	۲۷۲۳۵۰	۸۴۷۱	۳۵۸۲۱
استخراج منیزیت .....	۱۲۷۳۸۹	۱۸۹۰۳	۱۴۶۲۹۲
استخراج سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی .....	۶۰۸۸۷	۶۴۳۷	۶۷۳۲۴

مأخذ- مرکز آمار ایران. دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

## ۶-۲- بهره وری نیروی کار در بخش معدن به تفکیک استان: ۱۳۹۵



## ۶-۳- نسبت ارزش افزوده برخی از معادن به کل معادن در حال برداشت: ۱۳۹۵





**۶-۸ - سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای) معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای: ۱۳۹۵ (میلیون ریال)**

فعالیت	کل سرمایه‌گذاری	ماشین‌آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	ساختمان و تأسیسات (بدون زمین)	راهن اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم‌افزارهای رایانه‌ای	سایر
کل معادن ..... استخراج زغال سنگ	۲۰۳۶۸۲۰۰	۱۶۴۲۱۸۵۴	۲۶۱۰۱۱۰	۴۶۲۲۵۲	۴۳۰۱۱۰	۹۱۹۰	۲۰۳۳۱۳۹
خشک ..... استخراج سنگ آهن	۱۴۶۳۲۴	۱۱۴۹۰	۲۵۸۱۹	۷۲۰۰	۱۸۴۷۱	۲۴۶	.
استخراج سرب و روی ..... استخراج سنگ طلا	۱۳۳۹۵۹۱۰	۸۵۹۹۰	۲۲۱۴۲۸۸	۲۸۹۹۰۵	۳۰۸۸۶۳	۶۰۲۴	۵۵۶۱
استخراج سنگ مس ..... استخراج سنگ کرومیت	۱۰۴۰۶۴	۱۵۲۹۳	۲۸۲۸۱	۱۷۵۳	۱۹۷۶۳	۲۲۵	۴۹۹۹
استخراج سنگ منگنز ..... استخراج پوکسیت	۱۰۴۰۶۴	۲۹۰۶	۵۲۷۹	۱۳۰	۱۵۲۹	۴۳	۷۵
استخراج نیکل، آنتیموان و تیتانیوم ..... استخراج سنگ لشه	۱۴۶۴۸۴	۷۱۸۷	۲۵۰۰	۱۳۳۰	۱۴۳۰	۵	۱۵۰۰
استخراج شن و ماسه ..... استخراج سنگ تریئنی	۶۹۳۵۷۲	۵۰۴۶۷۸	۲۷۸۰۰	۹۸۰۹	۴۲۴۸	۱۷۲۹	۶۵۸۴۴
استخراج بنتونیت و گل ..... استخراج سرشوی	۱۱۸۱۹۱۹	۱۰۲۶۵۵۷	۴۱۵۵۱	۴۶۶۳۵	۲۷۲۳۶۶	۷۵۵	۴۴۹۱
استخراج گل سفید ..... استخراج باریت، خاک	۳۰۰۴۵۵	۲۶۱۹۵۸	۱۸۴۶۸	۱۰۰۲۰	۱۸۰۰	۲۸۹	۱۵۶
استخراج دولومیت ..... استخراج نسوز و نسوزه	۱۴۶۹۷	۱۱۷۱۰	۲۵۰۳	۱۳۵	۲۴۶	۰	.
استخراج فلورین ..... استخراج فسفات، پتاس، ید و نمک	۸۳۱۳۲۱	۶۵۹۱۹۶	۶۸۳۰۹	۴۴۹۵۰	۴۲۷۴۸	۱۰۵۸۹	-۱۰۵
استخراج کاکولن، خاک ..... استخراج سولفات	۱۵۷۶۲۹	۱۲۶۹۵۸	۱۴۱۹۲	۷۵۰۶	۲۱۲۳	۶۰	۲۶۱
استخراج سولفات ..... استخراج سدیم و برومنیم	۶۹۴۹۰	۴۶۹۴۲	۱۴۶۹	۱۴۰۳	۳۵۰۴	۲۱	۳۶
استخراج سدیم ..... استخراج فلورین	۱۶۸۰۴	۱۳۵۴۹	۱۰۳۳	۱۶۲	۴۰۰	۱۰	۷۵۳
استخراج پتاس ..... استخراج قیرچامد طبیعی (بیتومین)	۲۰۰۸	۶۱۵	۳۲۱	۴۰	۰	۵	۱۰۰
استخراج فلورین ..... استخراج میکا	۱۳۸۱۴	۱۱۳۵۱	۸۲۹	۶۴۵	۱۸۵	۴	.
استخراج قیرچامد طبیعی (بیتومین) ..... استخراج منیزیت	۵۱۲۱	۵۱۰۶	۲۴۰	۱۰۰	۰	۰	.
استخراج میکا ..... استخراج سنتگاهای قیمتی و نیمه قیمتی	۴۲۴	۲۴۹۸	-۲۲۱۴	۱۵	۰	۱۵۰	.
استخراج منیزیت ..... مأخذ - مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی	۴۲۶۱	۳۲۶۱	۲۰۰	۱۵۰	۵۰۰	۰	۵۰

مأخذ - مرکز آمار ایران، دفتر صنعت، معدن و زیربنایی.

## (میلیون ریال)

## ۶-۹- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی در پایان اسفند

سرمایه	شاغلان	عضو	تعداد	شرح
<b> التعاوینی‌های ثبت شده<sup>(۱)</sup></b>				
۱۰۶۳۲۵	۱۲۱۴۶	۲۱۳۷۳	۱۶۹۱	..... ۱۳۸۰
۲۰۶۱۰۳	۱۹۰۰۰	۳۲۹۷۰	۲۳۰۳	..... ۱۳۸۵
۱۸۵۱۱۲	۲۱۱۸۰	۳۵۹۹۷	۲۴۱۳	..... ۱۳۹۰
۲۷۳۹۶۶	۲۵۱۸۹	۷۸۹۵۸	۲۶۶۶	..... ۱۳۹۲
۱۵۰۷۱۷۹	۲۵۹۱۰	۷۹۲۰۲	۲۷۰۱	..... ۱۳۹۳
۱۵۴۳۷۹۷	۲۶۵۴۳	۸۰۰۰۱	۲۷۵۰	..... ۱۳۹۴
۷۱۰۲۱۷	۲۶۸۳۸	۷۴۱۱۲	۲۸۰۷	..... ۱۳۹۵
۷۶۲۰۱۶	۲۶۸۱۰	۷۵۹۴۴	۲۱۴۰	..... ۱۳۹۶
<b> التعاوینی‌های در دست اجرا</b>				
۳۵۰۲	۳۴۲	۹۷۲	۵۶	..... ۱۳۸۰
۲۰۲۵۳	۱۲۵۱	۲۲۷۷	۱۳۷	..... ۱۳۸۵
۹۰۸۷	۳۵۱۴	۵۳۵۹	۲۵۲	..... ۱۳۹۰
۱۶۰۱۸	۵۳۲۱	۵۱۶۹	۳۰۱	..... ۱۳۹۲
۹۸۶۸۱۴	۵۳۷۲	۵۰۰۴	۲۷۴	..... ۱۳۹۳
۷۲۰۹۲	۴۹۲۸	۲۷۹۳	۲۶۳	..... ۱۳۹۴
۸۲۰۳۳	۴۸۶۸	۲۸۷۰	۲۷۰	..... ۱۳۹۵
۶۱۵۴۱	۴۵۲۱	۳۲۷۳	۲۷۰	..... ۱۳۹۶
<b> التعاوینی‌های فعال</b>				
۷۷۸۳۵	۷۵۵۵	۱۲۰۲۹	۸۴۱	..... ۱۳۸۰
۱۱۲۴۵۶	۹۰۴۵	۱۶۰۷۴	۹۶۶	..... ۱۳۸۵
۱۱۸۵۸۰	۸۹۶۱	۴۶۳۵۵	۸۹۶	..... ۱۳۹۰
۱۷۶۷۹۱	۹۹۹۰	۵۵۰۶۴	۹۴۰	..... ۱۳۹۲
۱۳۲۶۲۵۸	۱۰۱۵۸	۵۴۹۸۷	۹۴۴	..... ۱۳۹۲
۱۳۹۵۸۱۳	۱۰۸۹۴	۵۷۵۶۶	۹۵۶	..... ۱۳۹۴
۵۵۵۳۴۲	۱۰۵۰۷	۵۱۱۳۳	۹۵۰	..... ۱۳۹۵
۵۹۵۵۳۳	۱۰۳۱۸	۵۰۴۴۷	۹۱۶	..... ۱۳۹۶

## ۶-۹- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی در پایان اسفند (دبالة) (میلیون ریال)

سرمایه	شاغلان	عضو	تعداد	شرح
۳۳۰۴	۴۰۵	۳۶۵	۳۵	آذربایجان شرقی
۸۱۱۸	۱۳۹	۱۲۵	۱۳	آذربایجان غربی
۵۳۳	۷۴	۶۹	۷	اردبیل
۳۴۴۴۳	۴۱۵	۴۲۳	۵۰	اصفهان
۱۱۵۷	۵۱	۶۵۵	۷	البرز
۱۹۰۰	۸	۱۴	۲	ایلام
۸۴۸۸	۳۲۴	۲۳۶	۳۲	بوشهر
۵۶۹۸۸	۹۹۸	۱۳۶۰	۶۵	تهران
۱۲۹	۴۶	۴۲	۶	چهارمحال و بختیاری
۱۹۸۵	۲۹۸	۶۰۵	۱۷	خراسان جنوبی
۱۷۳۵۳۹	۲۰۸۹	۴۰۱۴	۱۹۰	خراسان رضوی
۶۸	۷۹	۲۰۳	۷	خراسان شمالی
۱۲۸	۸۴	۷۶	۹	خوزستان
۱۱۳۷۵۸	۱۹۱	۳۲۹	۱۱	زنجان
۴۱۶۸۱	۴۴۰	۳۸۲	۳۵	سمانان
۱۸۸۷	۳۸	۴۴	۶	سیستان و بلوچستان
۳۲۴۷۴	۸۲۷	۳۶۵۹۹	۳۶	فارس
۹۸۶۷	۸۲	۶۵	۸	قزوین
۵۶۳۴	۲۱۱	۲۲۰	۲۵	قم
۱۳۳۶	۳۷۳	۶۸۷	۱۳	کردستان
۵۸۷۵	۵۵۴	۵۲۸	۶۰	کرمان
۱۸۲	۱۵۸	۱۳۳	۱۹	کرمانشاه
۳۴۹	۴۳	۴۲	۵	کهگیلویه و بویراحمد
۴۵۴	۶۹	۷۸	۹	گلستان
۱۶۳۸	۱۰۳	۸۵	۱۱	گیلان
۶۴۷۱	۷۹۲	۹۱۳	۹۵	لرستان
۳۸۰۷۶	۵۲۵	۱۳۵۲	۴۶	مازندران
۵۸۳۷	۴۳۳	۳۵۹	۴۲	مرکزی
۱۰۶۵	۲۵۴	۲۱۵	۲۸	هرمزگان
۳۶۹	۶۵	۵۷	۸	همدان
۳۷۸۰۰	۱۵۰	۱۷۲	۱۹	یزد

۱) شامل تعاوی‌های فعال، غیرفعال و در دست اجرا می‌باشد.  
مأخذ - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاونت توسعه کارآفرینی و اشتغال، مرکز آمار و اطلاعات راهبردی.